ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1954

Vyhlásené: 30.11.1954 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

52

Zákon

zo dňa 27. októbra 1954,

ktorým sa rozširuje pôsobnosť štátneho notárstva

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1
Organizácia štátnych notárstiev

(1) Sídla a územné obvody štátnych notárstiev (ďalej len „notárstvo“) určí minister spravodlivosti vyhláškou v úradnom liste, a to tak, aby sa spravidla zhodovali so sídlami a územnými obvodmi okresných národných výborov alebo národných výborov postavených im na roveň.

(2) Na činnosť notárstva dohliada krajská súdna správa.

Rozhodovacia činnosť

§ 2

Notárstvo vykonáva konanie o prejednaní dedičstva.

§ 3

(1) Notárstvo prijíma do úschovy peniaze, cenné papiere a iné hnuteľné veci, ktoré sa hodia na úschovu, ak podľa vyhlásenia zložiteľa nemožno záväzok, ktorého predmetom sú uschovávané veci, splniť z dôležitého dôvodu (najmä ak je veriteľ neznámy, neprítomný alebo v meškaní).

(2) Uloženie, ktoré sa stalo po práve, má právne následky určené v § 317 občianskeho zákonníka.

(3) Ustanovením odseku 1 nie je dotknuté oprávnenie a povinnosť súdu prijímať peniaze a iné veci do súdnej úschovy, ak k úschove dochádza v súvislosti s iným konaním, ktoré sa vedie na súde alebo ktoré má po tomto zložení na súde nasledovať.

§ 4

(1) Notárstvo, na ktorom sú staré úschovy, ku ktorým došlo spôsobom uvedeným v § 3 alebo v § 9, vyzve oprávnených vyhláškou, ktorú uverejní na úradnej tabuli, aby do jedného roka od jej uverejnenia preukázali svoje oprávnenie. Ak oprávnení tak neurobia, vyhlási notárstvo predmety úschovy za prepadnuté v prospech štátu; na to treba vo vyhláške upozorniť. Ak sú známe osoby, ktoré predmet úschovy zložili alebo pre ktoré tieto predmety boli zložené, a ak je známe, kde sa zdržujú, upovedomí ich notárstvo o vydaní vyhlášky osobitne.

(2) K postupu podľa odseku 1 môže dôjsť, len ak uplynulo

a) päť rokov odo dňa splnenia podmienky, od ktorého bola urobená závislou dispozícia notárstva s predmetom úschovy, alebo

b) päť rokov odo dňa, keď už nie je pravdepodobné, že dôjde k splneniu podmienky, od ktorého bola urobená závislou dispozícia notárstva s predmetom úschovy, alebo

c) päť rokov odo dňa, keď došlo k zloženiu podľa § 3, alebo

d) desať rokov odo dňa zloženia v ostatných prípadoch.

(3) Vyhláška podľa odseku 1 sa okrem toho uverejní v úradnom liste, ak predmet úschovy je značnejšej ceny alebo ak je so zreteľom na okolnosti pravdepodobné, že sa oprávnení prihlásia.

§ 5

(1) Vo veciach uvedených v §§ 2 až 4 je notárstvo činné namiesto súdu prvej stolice. Pre konanie tu platia, pokiaľ tento zákon nestanovuje niečo iné, príslušné predpisy o konaní pred súdom.

(2) Rozhodnutie notárstva má účinky súdneho rozhodnutia.

(3) O riadnych opravných prostriedkoch rozhoduje krajský súd, v obvode ktorého je sídlo rozhodujúceho notárstva.

(4) Krivá výpoveď svedka, znalca alebo tlmočníka, vykonaná pred notárstvom činným v týchto veciach, je trestná ako krivá výpoveď vykonaná pred súdom.

Činnosť listinná

§ 6

(1) Notárska zápisnica sa vyhotovuje, ak má byť podľa zákona alebo podľa vôle účastníkov o právnom úkone, vykonanom pred notárstvom, spísaná úradná zápisnica.

(2) Len pred notárstvom, a to vo forme notárskej zápisnice, možno

a) uzavierať dohovory o rozsahu imania manželom spoločného, o správe spoločného imania manželov a o výhrade zákonného spoločenstva majetkového ku dňu zániku manželstva, okrem prípadu ak k uzavretiu takého dohovoru dôjde pred súdom vo forme súdnej pokonávky, uzavretej v súvislosti s iným konaním, ktoré sa vedie na súde;

b) konať písomné právne úkony, pri ktorých osobne konajú slepí alebo hluchí, ktorí nemôžu čítať, alebo nemí, ktorí nemôžu písať;

c) robiť opatrenia o majetku závetom, ak má závet podľa vôle poručiteľa alebo podľa zákona byť zriadený vo forme úradnej zápisnice.

(3) Z notárskej zápisnice sa vydá účastníkovi rovnopis. O notárskych zápisniciach, týkajúcich sa právnych úkonov, platia inak ustanovenia §§ 16, 17 a 20 zákona č. 116/1951 Zb., o štátnom notárstve.

§ 7

(1) Ak o právnom úkone, vykonanom pred notárstvom, nemá byť spísaná notárska zápisnica (§ 6), vyhotoví sa o ňom notársky protokol. Notársky protokol je verejnou listinou; musí byť z neho zrejmé, že bol spísaný notárstvom, ako i miesto, kde bol spísaný, a kedy sa tak stalo, a musí mať pečiatku notárstva a podpis štátneho notára.

(2) Notársky protokol sa vydá účastníkovi v prvopise, notárstvo si ponechá jeho overený odpis.

§ 8

(1) Notárstvo spisuje na žiadosť účastníka podania, ktoré majú slúžiť ako podklad pre konanie pred súdom alebo iným štátnym orgánom, ak také podanie súvisí s inými notárskymi úkonmi. Žiadosť účastníka sa vyznačí na takom podaní; tým je pre toto podanie a pre prijatie rozhodnutia o ňom nahradené plnomocenstvo žiadateľa.

(2) Notárstvo spisuje na žiadosť účastníka aj osnovy zmlúv, plnomocenstiev, vyhlásení a iných listín o právnych úkonoch, ktoré nemajú povahu verejnej listiny, ak taký právny úkon súvisí s inými notárskymi úkonmi.

(3) Obmedzenia uvedené v odseku 1 a 2 neplatia, ak je žiadateľom štát alebo socialistická právnická osoba.

(4) Podania a osnovy listín podľa predchádzajúcich odsekov nemôžu mať za predmet žaloby a opravné prostriedky.

§ 9

Notárstvo na žiadosť účastníka prijíma na potvrdenie do úschovy listiny každého druhu. Okrem toho na žiadosť účastníka prijíma na potvrdenie do úschovy hotové peniaze, cenné papiere a iné cenné hodnoty, ak mu boli odovzdané, aby ich vydalo určitému príjemcovi alebo aby ich zložilo na súde alebo u iného štátneho orgánu, alebo ak majú byť podľa vôle účastníka zábezpekou pre určitý účel.

§ 10

O ďalšej listinnej činnosti notárstva platia ustanovenia §§ 15, 16 a §§ 18 až 20 zákona č. 116/1951 Zb.

§ 11
Notárske poplatky

(1) Za činnosť notárstva sa vyberajú notárske poplatky a náhrada skutočne vzniknutých trov.

(2) Poplatok (náhradu skutočne vzniknutých trov) určí notárstvo platobným výmerom, iba ak nariadenie (odsek 3) ustanoví niečo iné. Do pätnásť dní odo dňa doručenia platobného výmeru môže každý účastník podať na notárstve sťažnosť na krajský súd, v obvode ktorého je notárstvo, ktoré výmer vydalo; o sťažnosti sa rozhodne podľa všeobecných ustanovení občianskeho súdneho poriadku. Včas nenapadnuté platobné výmery a platobné výmery upravené právoplatným rozhodnutím súdu sú vykonateľné súdnou exekúciou.

(3) Minister financií sa splnomocňuje, aby po dohode s ministrom spravodlivosti nariadením stanovil, kedy činnosť notárstva podlieha notárskym poplatkom, aby upravil ich sadzbu a vydal o notárskych poplatkoch a náhrade skutočne vzniknutých trov podrobnejšie predpisy.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 12

(1) Pokiaľ nie je ďalej ustanovené niečo iné, platí tento zákon i pre veci začaté pred 1. januárom 1955. Právne účinky procesných úkonov, ktoré nastali pred 1. januárom 1955, zostávajú zachované; poverenia súdu podľa § 21 zákona č. 116/1951 Zb. však týmto dňom zanikajú.

(2) Výnimkou z ustanovenia odseku 1 dokončí notárstvo konanie o umorení listín, ak už pred 1. januárom 1955 vydalo vyhlášku podľa § 349 občianskeho súdneho poriadku.

(3) Opravný prostriedok proti rozhodnutiam vydaným pred 1. januárom 1955 vo veciach, ktoré podľa tohto zákona prejdú dňom 1. januára 1955 na iný orgán, nie je podaný oneskorene, ak sa podáva v určenej lehote u orgánu, uvedeného v poučení napadnutého rozhodnutia.

(4) Lehoty uvedené v § 4 ods. 2 sa neskončia pred 31. decembrom 1955.

§ 13

(1) Súčasne s opatrením podľa § 1 ods. 1 o zrušení notárstva alebo o zmene jeho obvodu určí minister spravodlivosti vyhláškou, ktoré notárstvo vo veciach viazaných na príslušnosť pokračuje v konaní, ktoré na zrušenom notárstve alebo na notárstve, ktorého obvod bol zmenený, nebolo ešte skončené, a ktoré notárstvo vykoná vo veciach už skončených konanie a úkony, pre ktoré by inak príslušné bolo zrušené notárstvo alebo notárstvo, ktorého obvod bol zmenený.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí obdobne i pre tie veci, ktoré podľa tohto zákona prechádzajú z právomoci súdov do právomoci notárstiev.

§ 14

Minister spravodlivosti stanoví nariadením, ktoré jednoduchšie úkony, zverené štátnemu notárovi, môžu vykonávať čakatelia na úrad štátneho notára.

§ 15

(1) Všade tam, kde sa právne predpisy v súvislosti s prejednaním dedičstva (pozostalosti) zmieňujú o súde, rozumie sa tým na budúce notárstvo, pokiaľ z povahy veci neplynie niečo iné; tým nie je najmä dotknutá právomoc súdu prejednávať žaloby súvisiace s dedičstvom, ako i exekučnú likvidáciu dedičstva.

(2) Zákon č. 142/1950 Zb., o konaní vo veciach občianskoprávnych (občiansky súdny poriadok) sa mení a doplňuje takto:

1. § 13 ods. 1 písm. a) znie:

   „a) spisovať vo forme zápisnice návrhy na začatie konania, iné návrhy, žiadosti a vyjadrenia pre konanie pred súdom;“

2. § 321 znie:

   „Ak je majetok poručiteľa tak nepatrný, že z neho možno uhradiť len trovy choroby a primeraného pohrebu a iné prednostné pohľadávky, zistí sa výsluchom dedičov a veriteľov, ktorí by mohli byť uspokojení, cena majetku a výška dlhov. Majetok sa prikáže týmto veriteľom na úplnú alebo čiastočnú úhradu ich nárokov; na to je potrebný súhlas veriteľov, ktorí by mohli byť uspokojení, ďalej dedičov, a ak tu niet žiadnych dedičov, štátu.“

3. § 331 ods. 4 znie:

„(4) Príslušnosť súdu pre konanie o tejto žalobe sa spravuje ustanovením § 310.“

4. § 601 ods. 2 znie:

„(2) Na nariadenie likvidácie je príslušným súd uvedený v § 310.“

§ 16

(1) Všetky predpisy, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom, sa zrušujú.

(2) Najmä sa zrušujú

a) § 2 ods. 2, § 3, § 4 ods. 2, § 14, §§ 21 až 24 a § 26 zákona č. 116/1951 Zb.;

b) § 6 nariadenia ministra spravodlivosti č. 117/1951 Zb., ktorým sa vykonáva zákon o štátnom notárstve.

(3) V zákone č. 173/1950 Zb., o súdnych poplatkoch, sa v § 9 prečiarkujú slová „d) prejednania dedičstva a“ a písmeno „e“ sa nahradzuje písmenom „d“.

(4) Dokiaľ sa nevydá nariadenie podľa § 11 ods. 3, platia o notárskych poplatkoch a o náhrade skutočne vzniknutých výdavkov doterajšie predpisy.

§ 17

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1955. Vykoná ho minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dr. Škoda v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.